

PITANJA ZA PONAVLJANJE I USMENU PROVJERU ZNANJA IZ POVIJESTI ZA 5. a i 5. b RAZRED

(Civilizacije prvih pisama)

Doline velikih rijeka

1. Pokazati na zidnoj karti Azije područja civilizacija prvih pisama.
2. Zaštoo prve civilizacije nastaju u dolinama velikih rijeka?
3. Kako su nastali gradovi?

Mezopotamija

4. Što je Mezopotamija? → pokazati na GK
5. Tko su Sumerani i što znaš o njima? Objasniti pojam gradovi – države.
6. Navesti osnovne podatke o Akadskoj državi – nastanak, prostor, vladar, stoljeće vrhunca moći, središte države.
7. Navesti osnovne podatke o Babilonskoj državi – nastanak, prostor, vladar, stoljeće vrhunca moći, središte države.
8. Navesti osnovne podatke o Asiriji – nastanak, prostor, vladar, stoljeće vrhunca moći, središte države.
9. Navesti osnovne podatke o Novobabilonskoj državi – nastanak, prostor, vladar, stoljeće vrhunca moći, središte države.
10. Koja su najčešća zanimanja u Mezopotamiji, Egiptu, Indiji i Kini?
11. Opisati pismo naroda Mezopotamije (vrsta pisma, podloga za pisanje, Asurbanipalova knjižnica, najpoznatije književno djelo).
12. Opisati vjerovanja i graditeljstvo naroda Mezopotamije.

Egipat

13. Zašto se egipatska država nesmetano razvijala kroz povijest?
14. Koja su dva kraljevstva nastala u dolini Nila? Pokazati ih na GK. Tko ih je ujedinio i kada?
15. Objasniti pojmove: faraon, dinastija. Koje je sve ovlasti imao faraon?
16. Objasniti Herodotovu izreku: „Egipat je dar Nila, a Nil je dar života“.
17. Opisati egipatsko društvo (skupine u društvu).
18. Opisati vjerovanja i graditeljstvo starog Egipta.
19. Opisati egipatsko pismo (vrsta, naziv, podloga za pisanje, važnost kamena iz Rossete).

Indija

20. Opisati izgled prvih indijskih gradova – država. Navesti ime naroda koji ih je osnovao i vrijeme nastanka.
21. Tko su bili Arijci? Što su kaste?
22. Opisati pismo i jezik indijske civilizacije te objasniti što su arapske brojke.
23. Opisati vjerovanja stare indijske civilizacije.

Kina

24. Gdje je nastala kineska civilizacija? Kada je nastalo Kinesko carstvo i tko je njime vladao?
25. Opisati pismo kineske civilizacije.
26. Po kojim je proizvodima poznata Kina?
27. Što je Veliki kineski zid?
28. Tko je bio Konfucije?

Fenicija

29. Gdje su nastali fenički gradovi – države? Pokazati na GK.
30. Koja su najčešća zanimanja u Feniciji?
31. Zašto se gospodarstvo Feničana razlikuje od ostalih naroda?
32. Po kojim je proizvodima poznata Fenicija?
33. Što su kolonije i koja je najpoznatija fenička kolonija?
34. Opisati feničko pismo – uočiti razliku od pisama ostalih civilizacija!!

Židovi

35. Gdje se nalazilo područje Kanaana? Pokazati na GK.
36. Nabrojati najvažnije osobe iz povijesti starog Izraela.
37. Opisati židovsko vjerovanje i navesti razliku od vjerovanja ostalih civilizacija!

Na satovima se koristi geografska karta *Azija* (oznaka GK u pitanjima).

Kod kuće vježbati uz pomoć povjesnih karata u udžbeniku (str.27.-50.). Također, koristiti i karte u RB.

STOLJEĆA:	OSOBE:	POJMOVI:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 24. st. pr. Kr. – Akadska država ➤ 18. st. pr. Kr. – Babilonska država ➤ 7. st. pr. Kr. – Asirija ➤ 6. st. pr. Kr. – Novobabilonska država ➤ 31. st. pr. Kr. Egipat (Menes) ➤ sr. 3. tis. pr. Kr. – indijski gradovi-države ➤ sr. 2. tis. pr. Kr. Arijci pokorili Dravide ➤ kr. 3. tis. pr. Kr. prve kineske države ➤ 3. st. pr. Kr. – Kinesko carstvo 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sargon ➤ Hamurabi ➤ Asurbanipal ➤ Nabukodonosor II. ➤ Menes ➤ Keops ➤ Ramzes II. ➤ Buddha ➤ Jakov ➤ Mojsije ➤ David ➤ Salomon 	<ul style="list-style-type: none"> • gradovi-države • zigurat • klinasto pismo • mnogoboštvo • faraon, dinastija • balzamiranje, mumija, sarkofag, piramida • hijeroglifi, papirus • kaste, arapske brojke, budizam • kolonije